

Handlingsprogram for Mjøsa 2007

Flere statlige myndigheter står bak handlingsprogrammet for kontroll med utslipp av miljøgifter til Mjøsa. Handlingsprogrammet er et samarbeid mellom Fylkesmannen i Hedmark, Fylkesmannen i Oppland, Mattilsynet, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Statens forurensningstilsyn (SFT) og Vassdragsforbundet for Mjøsa med tilløpselver.

Handling	Kommentarer
Koordinering av arbeidet med handlingsplanen	Prosjektmøter arrangeres ved behov. SFT leder arbeidet i samarbeidsgruppen.
Overvåking av miljøet i Mjøsa	
Undersøke miljøgift i fisk og zooplankton i Mjøsa	Videreføre overvåkingen av miljøgifter i fisk og zooplankton for å se utvikling av trender og for å kunne sammenligne nivåer i sedimenter med oppkonsentrasjonen i næringskjeden. Mattilsynet vil fortløpende vurdere nye resultater på fisk i fra Mjøsa med hensyn på gjeldende kostholdsråd
Overvåke situasjonen for eutrofi/overgjødsling av Mjøsa	Forurensingsovervåkingen i regi av Vassdragsforbundet. Eutrofi-undersøkelsene er en videreføring av Mjøsovervåkingen som er gjennomført siden 1972.
Undersøke kilder og redusere tilførsler	
Undersøke tilførsler av miljøgifter til Mjøsa	• Videreføre prosjektet om atmosfærisk transport av miljøgifter til Mjøsa. Beregne atmosfærisk tilførte PBDE, PCB og Hg til Mjøsa. Prosjektet startet i 2006, og videreføres i 2007 for å kunne komme frem til et godt estimat på tilførslene. • Rapportere analysedata fra alle analyser om tilførsler til Mjøsa i 2006; via kommunale renseanlegg, elver, overvann og byområder. • Prøvetaking og analyser av miljøgifter i sediment og renseanlegg ved eventuelle behov. • Modellere utviklingen av miljøgifter i Mjøsa. Basert på samtlige analyseresultater vurdere om det er nok data og godt nok utviklet modell til å modellere den videre utvikling av miljøgifter i Mjøsa basert på det vi vet om tilstand i sedimenter, biota (fisk og dyreplankton) og tilførsler. • Plassere ut SPMD-prøvetakere i Hunnselva for å finne mulig tilsig/lekkasje av DDT. • Følge tilsiget av slam til kanalen under Strandtorget. Slam i kanalen inneholder svært høye nivåer av miljøgifter og det er sannsynlig at mye av tilførslene til Mjøsa har gått via kanalen. Miljømyndighetene tar sikte på å få fjerne slammet i kanalen samt undersøke grunnen rundt kanalen. • Mattilsynet har bedt om en utredning fra vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) på fremmedstoffer i avløpsslam brukt som gjødsel. Arbeidet vil gå på avløpsslam generelt, men resultatene fra arbeidet vil bli brukt på avløpsslam fra enkelte områder rundt Mjøsa. • SFT samarbeider med fylkesmannen og avfallsbransjen for å sikre at utslipp av bromerte flammehemmere reduseres ved de avfallsdeponiene der dette er relevant. Oppdaterte overvåkningsprogram forventes å kunnes være igangsatt ved deponiene senest 1.7.2007. Fylkesmannen skal gi nye tillatelser med eventuelle rensekrav, og deponi skal drive i tråd med deponiforskriften innen juli 2009.
Tilsyn med forurensende virksomheter.	Brevkontroll for å finne mulige kilder til de høye nivåene av klorerte parafiner (SCCP og MCCP) og deka-BDE i avløpsvannet inn til Nes renseanlegg. Brevkontrollen er rettet mot kunder til et vaskeri med utslipp til Nes renseanlegg og brevkontroll av forhandlere av tekstiler som er vasket ved vaskeriet. Regionen dekkes av miljømyndighetenes landsdekkende kontrollaksjoner for 2007 • Innlevering og håndtering av kasserte PCB-holdige isolerglassrute og lysarmatur • Bygg og anlegg, håndtering av miljørelaterte forhold • Kjemikaliebruk og håndtering av farlig avfall i mindre industri
Informasjonstiltak	
Gi lett tilgjengelig og koordinert informasjon om situasjonen rundt Mjøsa	Sørge for enkel tilgjengelig og koordinert informasjon om Mjøsa på SFTs nettsted. Arrangere og delta møter med lokale myndigheter/Vassdragsforbundet